

236/5.

Poština plačana v gotovini

V. lejtnik

1926. december 20.

1. numera.

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Püconci.
Pom. reditela: Filiszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.
Lasztnik i vödávnik: Prejkmurszka evang. sfnyorija.

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönsztvo 30 din., v
Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.
Rokopfszi sze v Püconce májo posilati.
Naprejplacsilo gorivzeme vszáki ev. düh. i vucsitel.

Koledni szvétki.

Krisztus sze je poródo! Radújmo sze!
Díka Bôgi na viszíni, mir lüdém na zemli!
Od zhoda do záhoda, od polnôcsi do
poldnéva po cêloj zemli naj doníjo ete
míszli, gde krsztsanye prebívajo.

Sztô i sztô millionov krsztsanszki yer-
níkov naj dícsi z-zahválnim szrdcom
Goszpodna, ka je Odküpitela poszla
grêhsnomi národi.

Vu düsi i szrdci pokvarjenoga i v
grêha robsztvi živôcséga cslovészta Od-
küpitel, Resitel, Ocsé nebeszkoga lübeznik,
jedínorodjeni szin je prisao na zemlô, da
prineszé mrtelnomi csloveki nebeszki pra-
víc môcs; da vu grêh szpádnyenomi cslo-
vészta zadomesztitel bode pred vekí-
vecsnim szodcom; da vu temnoszti van-
drajôcsim prineszé nebeszki poszvêt: te
szvéti evangeliom.

Hüdoga szrdcá vladárje szo 'ze, kak
cecátje dête na szmrt iszkali Bo'zega szí-
ná. Z-máterjov je pobegnoti mogao, Li v-
stali je dôbo szálas kraïöv král. Vu de-
tinsztvi je pomágao v-Názaretha teszácsa
delavnici. Cêli nyegov zemelszki 'zitek je
pun trüda bio. Szvét ga je nê steo pre-
razmiti. Zidovszkj píszmoznanci szo ga
ogrizávali. Ríma namesztnik ga je oszôdo.
Vucseníci ga ôdali. Na kríz je razpéti.
Krívoznanci szo ga vö steli zbrizati z-
cslovecsansztva prígode. Krisztusa nasz-
ledníke szo z-gorécsim ognjom, z-divjoszt-

jov pregányali blúzi trisztô lét. I dnesz
dönok sze rávno tak veszelíjo po cêlom
szvéti Bethlehema radoszti, kak szo sze
nigda veszelíli pasztérje i ti szvétoga 'zít-
ka kralôvje v-onom vrêmeni, gda je an-
gelov sereg obprvim szpêvao: Díka Bôgi
na viszíni, mir na zemli, vu lüdi pa do-
pádnenye.

Vu vszákoj máloj hüti, kak vu szvek-
li palacsaj, vu vszákoj máloj vézsi, tak
kak vu veliki várasaj, vszepovszéd, gde
eden právi krsztsenik prebíva — na kô-
lina pokleknejo verníci na Jezus Krisztusa
rodjênya radoszt, steroga hípa obcsútimo,
moreno obcsútíti ono blájzensztvo, ka
szmo krsztsanye.

Krisztusov evangeliom je szvéta zve-
licsanye. Tô je sztotin szvedôszto i vsza
vezdásnya násztava nam tüdi tô ká'ze. I
vu prísesztnoszti tüdi li Krisztusova pra-
vica bode ládala. Vu Bethlehema jazslaj
bodôcséga cecátjega Bo'zicsna môcs je cê-
li szvét obládala. Národje i kralôvje szo
pokleknoli pred nyegove nogé. Krisztusa
düh je familij blagoszlovitel, míra i bláj-
'zensztva szpravitel. Ti osztávleni, vbôgi
lüdi zemelszka i nebeszkoga blájzen-
szta trôst davajôcsa zmó'znoszt. Ti veli-
ki i zmó'zni csinêny ravnitel. Od zblôde i
zménkany varitel, národov csinêny pravi-
csen szodec je jedíno vu Bethlehema stali
na zemlô pridôcse Bo'ze málo dêtece.

Národov naprêidênya i zmó'znoszti
vretina je nyegov szv, evangeliom. Kêm
vernê zdr'zimo nyegove zapôvedi, kêm

popolnê sze szpuni nyegovoga evangelio-
ma návuk vu dr'záve 'zítki, vu tíváristvi,
vu vérsztvenom boji, tém bláj'zenêsi,
szrecsnêsi szo bíli, jesztejo i bodejo lüdjé.
Kê m bole szo od nyega odsztôpili, tém
'zalosztnêsi, túznêsi szo grátali polo'záji
lúdsztva, ár je On pô t, pravica i 'zítek.

Gda mí evangelicsanci Goszpodna
nasega 1927-to rodjenjá szvétek z-po-
bo'znimi molítvami i dúhom szvetímo: ne-
zadovolmo sze szamo z-zvönêsnym tájje-
mányem, nego odprimo nasa szrdcá nye-
mi. Dajmo szálas pri nasi hi'zaj Krisztusa
pravícam, míra glasíteli, nasemi evange-
licsanzkomi vcsenyê, nasim csaszopíszom.
Necsinmo tak, kak Herodes, nesztôpmo
med evangelicsancov nepriátele, med má-
nye — mlácsne neverníke, kí na szmrt
iscsejo Krisztusa práve verníke. Nezatájmo
Krisztusa, kak ednök Peter. Nebojmo
szvéte nase materécérkvi odávci, kak Ju-
dás, kí bi zavékse prestímali nesztálna
dobra od ti vekivecsni. Bránimo Goszpod-
na Jezusa evangeliom od krívo píszm-
zancov, od farizeusov, od nôvi pogan-
szki zmó'zni velikasov, od Antikrisztusov.
Oblúbmo dnesz na ete szvétí dén, ka do-
má pri familie kotrígaj Názaretha hi'ze lü-
bézen i pobo'znoszt podomácsimo. Posze-
bi i vszi navkúp z-szvetím nakanênyom
sze pascsimo za na zemlô pridôcsega
Jezusa prerazmete, nyega vcsenyé i zapô-
vedí postívajôcse i vuvszem zaisztínszke,
práve naszledníke sze osznôviti, kí nê
szamo z-lampami, nego z-delami csinijo
szvedôsztvó od Krisztusa i od szvoje
szvéte evangelicsanzske vere. Da právi
evangelicsanzski krsztsanye bodemo pri
dômi, pri deli vu vzsem cêlom nasem 'ziv-
lênyi. Ár li tak májo prineszti nam bláj-
'zensztvo i nasemi szrdci veszeljé, i tak bo-
demo zaisztino szvetíli ete Bozicsne dnê-
ve: nasega Goszpodna Jezusa Krisztusa
rodjénja szvétek. Fliszár János.

Od hí'zne Bo'ze szlű'zbe.

Píszao: Hima Sándor dűhovnik.

Gda nam tá rêcs: hí'zna Bo'za szlű'zba,
na vűszta pride, sze nam tak vídi, da bi sze
nam szenyalo. Indasnyega vrêmená gedrnoszt 'ze

med namí nema sztána, za visesnyo ceremonio
sze dr'zí. Vezdásnye pokolênye, i nasa mladézen
niti nemíszli, ka za znamenitoszti má tá hí'zna
Bo'za szlű'zba? Jasz nemáratnoszti nasega ver-
szkoga obcsinsztva eden nájbole véksi zrok v-
tom vídim, ka je ete szrdcé i dúso otávlejôcsi
tál nasega dűsevnoaga 'zítká 'ze v mrák, ali lèh-
ko bi pravo v-groba kmico pogro'zd'zeni.

Nasega verszkoga tíváristva, familiszki i
hí'zni 'zítek je celô nácsisi, líki je bio vu vrê-
meni nasi ocsákov i nê nam trbê dalecs nazá
szégati, kaksi je bio vu vrêmeni escse vezdaj 'zi-
vôcsi nasi sztarcov túdi.

Oni veliki mô'zje, kí szo Krisztuszov evan-
geliom z-kmíce na szvetloszt prineszli, ti apostol-
je reformácie, kê 'zítek, líki apostolov je nê bio
drági, naj szamo li szvoj be'záj znájo verno szpu-
niti; nasi lübléni ocsevje, kí szo, líki Pavel apos-
tol szvéte 'zoltáre szpêvali vu teskoj kmicsnoj
vôzi; ti gályerobi, tak da bi od nebeszke szvet-
loszti pozlacseni sztáli pred nami i pírali bi nász:
Ví szte te evangelicsanzske materé cêrkvi, — na-
se ürocšine herbasje, nase vere naszledníci, toga
evangelicsanzskoga vadlűvanya gorécsi fákylov
noszci? — Posztanimó ednomalo pri tom píta-
tanyi i vrízimo eden pazécsi pogléd na nasega
vadlűvanya verszko tíváristvo, na be'záj te nase
evangelicsanzske szv. m. cêrkvi.

Pri píttanyi nasega verszkoga tíváristva be-
'záji predeszvém na familie moremo vrízti pazen
pogléd. Jáko lépí i odíceni je te familiszki kèp.
Delaven, szkrben mô'z, familie ocsa, kí dén i
nôcs aldűje za te szvoje. Lübezníva távárisica,
familie míla mati, stera tál jemlé vu mó'zá
szrbnoszti, sparavno obarje nyegovoga trűda
szlű'z, zarazmi vszáko gíbenye nyegovoga szrdcá
i escse naprêobcsűti mislênye nyegovo. — Lü-
lêna, vu Bogálübézni dobro gojena i osznovlena
deca, szmejécsi angelje te hí'ze, kí z-szvojim po-
glédom, líki te gingavi otrok na materszkom krí-
li, líki plezécni náraszje sze po krepki sztéblaj
opaseni od zemlé pozdigávajo vise i vise, tak
ona túdi csisztôcso toga csütênya, tó vu Bôgi
posztávleno vero, vadlűvanya nebeszke obcsütê-
nye — od dűse rodítelov dobíjo. — Tó je famí-
lie razmeti i jákosztni kèp. Mir i bláj'zensztvo,
lűbézen i ednorazmênye prikacsi vkűper kotri-
ge te familie. Vu deli, pascslívoszti, szkrbi i v-
sparavnoszti sze poflíszajo ti velki, — z-pokor-
nosztíjov i z dobrim znásanyem sze sznájizo tí
mládi. . . . I odkud je vsze tó? Ka dá toj famí-

lii etakso szvekloszt, tim sztárim i mládim nebeszko radoszt i blájzensztvo ?

Ocsa pa mati sze bojfta Bogá . . . Vera je nyidva zászloba, krepka mocsína. Krisztusov evangeliom voditel i pôtikazács. Blájzen je on môtz, kí nehodi po tanácsi ti neverni, nego vu právdi Bo'zój má radoszt szvojo i 'zena zida hi'zo szvojo z-szkrblivosztjov, z-lübéznosztjov, neobtrüdjenosztjov i bogábojaznosztjöv, deca pa liki olivecke mladike rasztéjo, cvetéjo na radoszt i blájzensztvo [roditelov szrdci i na díko Bôgi.

Poglednimo li notri vu edno tákso hí'zo ! Rána útra je . . . Ka sze glászi v-nyê k-nam tak vugodno ? Szrdci tak prijétno ? Ta rána peszem, vu steroy sze edne vszáke kotrige te famílie hvála glászi proti nebeszam — potom molítev, pa ocsé, ali materé gorcstenyé z-biblie, z-steroga na cêli dén potrêben návuk vzemejo i dobijo. Po toj Bo'zój szlú'bi ide vszáki za szvojim poszlom, deca vu sôlo, ti odraseni pa vszáki na vödlocseno delo. Poldné sztolni blagoszlov. Vecsér hváladávanye za dnévno szkrb, za pomôcs, mirovcsino, za radoszt i z-drúge sztráni za nočno obrambo zdühávanye.

Po rászürjávanyi krsztsanszkoza vadlúványa szo tákse bilé krsztsanszke hí'ze. Té szo gájile szvétoj materi cêrkvi te voje vere, one szvéte mantríke, te vu veri mocsno sztojécse i velke mantre presztojécse gálye robe.

Ete famílie ponávlajmo vu denésnyem hípi vu nasem szpômenki, geto sze vu vszem táli sztiszkávamo. 'Znyimi je nase hí'ze lüdsztvo tüdi. Vu práhi tüdi blagoszlovleni nasi ocsév kêp sze dneszdén naj prednász posztávla i csi bi gucsao, bi nam etak pravo : Boj veren i bogábojécsi, szin moj i csí moja ! Nyihova példa deiavnoszt, bogábojaznoszt, liki bliszcsécse zvézde szvétijo pred nami ; na nász szíja nyihova szvetloszt. Oh da bi bár nê bolelo nasoj düsi, ka eta szvetloszt na nasega hí'znoga 'zítka blájzensztvo i na nasi radoszt rúse vrže szvoj bliszcsécsi poszvêt. Ár z-tú'znim obcsütényem moremo vadlúvati i viditi, ka je nasega obcsinsztva famíliszki i hí'zni 'zítek celô nácsisi, liki je vu tom indasnyem neszebicnsom blájzenêsem hípi bio. Nega vecs hí'zne bo'ze szlú'zbe ! Nyé korén zácsa szehnoti. Na gonenyé nega te bogábojaznoszt i csiszte jákoszti roszé, — vu szrdcáj nega Bo'zega dühá. Nê vrêle i pobo'zne peszmi sze glászijo, 'zalosztno, dosztakrát od hí'z

nisterni famílij, nego nê szamo ednôk bogápreklynanye, gnúszne recsí, stere oszkrúnijo düse decé, vu popovjê zadávlaajo toga szrdcá csiszto-cso, nedú'znoszt i szvéte jákoszti cvêtje. Ka má bidti tak z-nase szv. materé cêrkvi, z-nasega národa, csi ta pri vretini csiszta voda 'ze vu zacsétki be'zája telko grdíje vzeme gori vu szébe. Kaksi má bidti on, kí je 'ze vu zacsétki necsíszti ? Vu hí'zi bo'zno példo vidôcsa deca kakse kotrige májo bidti szv. materé cêrkvi ? „Bé'zali szte lepô. sto vasz je zadržao naj isztini neverjete“ ? Pobo'zni, verni sztarisov odvêdki ! Predvami itak szvéti példa ocsákov vasi. Oh naszledújte tó, da blájzeni grátate !

(Nadaljávanye príde.)

Potüvanye v-Nemskom országi.

(Piszao ; Kováts Károly G. Slávecski dühovnik.)

Gusztáv Adolfa drústvo, stero vu toga ve-rebranitela bojüvnika Gustáv Adolfa dühi na vu rasztorjenosztaj raztepeno 'zivôcse evang. vernike szkrb noszi i je podpéra, vszáko leto v-1—1 véksem nemskom váراسi gyülês dr'zi. Tek. leta gyülês je okt. 3—6 pri Rajni tekôcsoj sztojécsem v-Düsseldorf váراسi bio dr'záni, vu sterom 135.000 evang. verníkov prebiva i vu 15 cêrkváj poszlúhsa z-31 rédni i z-vecs pomocsni dühovníkov (kaplánov) vüsztt récs Bo'zo.

Da je tó po cêlom szvéti tak blagoszlovno delajôcse drústvo meni velko dühovno omogôcsilo na tom gyülêsi tál vzéti, za dú'znoszt dr'zim moje szkúsenyá Düsevnoga Lízta postüvaním cstítelom notri pokázati.

Lêpi jeszénszki dén je bio, gda szem sze szept. 26-toga popôldnévi z-dômi, z-G. Szlávec na pôt vzéo. Kak nigda apostolje pri rászürjávanyi Krisztusovoga návuka, tak szem sze i jasz tüdi »per pedes apostolorum« (peski) vzéo na mo-jo dúgo pôt, ár odúasz bogme kamakoli namêni cslovek idti, ali peski, ali pa z-kôli (stere je tüdi tesko dobiti) more potüvati, kak szo tó escse za sztároga testamentoma nasi ossáci csiníli. Gornji Szlávecsi od 'zelezniskoga sztaliscsa v-steristé kraj, navecs vör hôda sztojíjo i potí szo tüdi za territoriálni teskôcs volo zadoszte szlabe i obô'zane. Zatoga volo je potüvanye eti, náimre v-de'z'dzevnom, v-zimszkom vrêmeni punoté'z'kôcs i

kí sze napôt vzeme, sze prôti vszém neprilikam oboro'ziti more. Proti Ausztrijšzkoj granici szem sze vzéo, stera je szamo pô vöre odnász. Po návadni torturaj (teskôcsaj) sze prék granice priklátivsi, szem prôti 'Zenávcam (Jennesdorf) potüvao. Od Libe szem na automobili meo szrecso potüvati. Ali zdâ 'ze me je velika ploha prála, de'zd'z sze je vsze lêvao z-obláka i do níti mok-rí szmo prisli v-'Zanávce do Raffelove ostarije, gde szem prenocsüvao, pocsino szi i gvant szp-ozühso, naütro szem v-düsi ponovleni, v-téli pok-repleni dale nadaljüvao potüvanye proti Grádzi. Od 'Zanávec do Grádza je po bré'znoj, z-gôšztsa-mi obrasenaj nászladnoj krajini bisztro hito vlák. Po cêloj toj pôti je szamo nemska rêcs csüta, tak da je pôtnik miszlo, ka 'ze v-Nemskom, vu reformácie orszáji potüje, pa je moje pôti te vék-si tál escse odzajaj bio. Grádec, Stajara glávni váras zaprva neká'ze kákse rázlocsne oblíke, ste-ro bi pôtnika zvönrédno intereszêralo, ali kak sze k-nyega szrdci, na Schlossberg, pribli'za ga vu düsi celô obaja. Mené je tüdi obajao, záto szem goridjao vu szebi, ka nakeliko mi vrêmen zide, gori bodem sô na nyega sztrmec, da odnut poglédnem nyega okolíno. Vrêmen sze mi je poszrecsilo. V-ednom málom tüváristvi szmo pr-ivecserásnyem mráka závitji szrecsno gori priple-zili. Z-Schlossberga sze jáko kraszno vidénye raspresztré pred glédajôcsega. Céli váras vu blisz-csecsem elektricsnom poszvêti plava, steroga po-polno doli szpízati je z-perom nemogôcse! Od-téc sze vídi szrebrno leszketajôcsa bisztro tekôcsa Mõra voda, stere pene sze lízejo ino sze zbajav-nim sümlényem odebjéjo od vizziko napravlane cementne gáti szfêne. Kak szem zagledno odnut nase evangelicsanszke násztave, mednyimi diako-nisz drústva otroke csúvájôcsi Göttingi dom, szem vu dühi veszêlo obhodjeni. Toga dôma dühovni szkrbnik je edem tamkajsnyi dühovnik. Na nyego-vo szkrbnoszt szo zavüpane diakoniszte i ti má-licski. Vu lêpoj velikoj nôvoj zidini je otrocsni dom. Kak szem v-nyega notri sztôpo, decé jocs je csüti. Jeléna imenüvana diakoniszta me je na mojo prosnyô kalauzivala vu zidine presztoraj. Pokázala mi je ti málicski presztoze, hi'ze. Deca szo pôleg sztaroszti vrszt razdeljeni. Poszebno edno, dvê, trí lêta sztari. Do trê lét sze vzemejo deca notri vu dom. Navékse brezi mater bodôcsi szirôticsje. Ali jesztejo i mednyimi tüdi táksi, ste-re záto dájo tá v-pazko, ár matere za rázlocsni poszlov volo nemajo vrêmena na nyé szkrb no-

sziti, drügi pazitelov pa nemajo pri dômi, za ták-se roditelje morejo vöodlocseno mêszecsniño pla-csüvati. Nále'zno vidénye je, gda te málicske kr-mijo, stero sze tüdi pôleg sztaroszti vrszte od-právla. Vszi z-gla'za náprave cécajo mlêko. Ma-ternoga mlêka nedobíjo, pa szo dönok tak lepô cvetécsi i zdravi, kak gedro. 'Znyihovi máli puni obrázecsecov sze szvétí, líki z-máli angelcov ne-du'zna zadovolnoszt i szijavna veszêlnoszt. Diako-niszte právo materszko dú'znoszt szpunývavajo, ne-milüvavse trüda i vdánoszt, isztianszki Krisztu-sov cil szlú'zijo i szpunývavajo nanyé zavüpano pozványe. Ka edno tákse málo dête kelko szkrbí potrebüje, tô li szamo matere prerazmijo i mo-gôcse szo pôleg vrêdnoszt ceniti i prerazmiti. Diakoniszte szo vsze mille, pascslive rávno tak, kak práve matere. Otroke, stere do trê lét osz-návlajo i gájijo, z-teskim obcsütényem, z-bolez-nim szrdcom odpüsztijo z-kríla dôma i darüjejo nazáj lasznim materam. Steri pa nemajo mater i szirôticsje szo, neutrocsnim dobroga szrdcá dü-sam je z-mládoszti dájo, tákse i nadale v-pazki dr'zijo. Vu tom vrêmeni, kak szem sze tü müdio, szem i v-ednoj ôszvetnoj Bo'zój szlú'zbi tüdi tál vzéo, vu sterój szo rávno edno nôvo diakoniszte szpelávali notri vu szvoje gorialdüvájôcse szvéto pozványe. Tô je z-isztinom düso podigávájôcsi ôszvetek bio. Notriszpelávájôcsega Vepermann dühovnika lêpe recsí szo mené vu szrdci globo-ko obhodile i verjem, ka szo vszi, kí szo tam na-zôcsi bili, vu dühi globoko navdüseni.

Edno nász sze poszebno dosztájajôcse szkü-senye mam naprêprineszti, stero je tô, ka i eti, kak szkoron po cêle Eurôpe najvecs országaj raz-torjeno prebiva doszta nasi szlovenszki rojâkov i verebratov, steri hvále vrêden 'zitek 'zivéjo, i hasznovite kotrige cslovêszta jesztejo, na poste-nyé i díko szvojemi máloimi národi. Tê szo sze 'ze predvecs létmi odszelili z-nasega kraja, ali szvoj materin jezik szo në zapüsztíli, në pozábili, dneszdén tüdi odkríto vadlújejo szebé za vend-szlovene i med szebom szlovenszki gucsíjo. Z-toga sze nevtajeno szvedocsi, ka ednoga mater-szki jezik vkrâ vzéti je nemogôcse. Zaman je vsze namenývanye i szilno vceplávanye, vu so-láj tiranye na prerodjávanye. Zaman sovínistov vesz neszrecsna politika, tô vsze malo valá, ár ono dête li po materszkom jezíki moli Bogá vu nárocsaj szvoje mille materé i vu materszkom je-zíki popêva szrdcá szvéte peszmi i csté szvéto Bo'zo rêcs z-Krisztusovoga evangelioma. Dale.

Bo'zicsna nôcs.

Piszao: Hajas K., poszl. Kozic János.

Dalecs odnász proti zhodi,
V-jaszlaj na szlámnoj poszteli,
Edno málo dêtece szpi,
Pri nyem Bo'za míloszt sztojí.

Kak szladko je nyega szpanyé,
Nedranfa ga lárma zemlé;
Po szirmaskom je odeto,
Od mrazi dônk obarvano.

Obecsanye je szpunyeno,
Blájzensztvo vszém prineseno:
Na pôli i visz'koj nébi
Sze angelov peszem glászi:

„Dika Bôgi na visíni,
Mír bojdi eti na zemli,
Vu lúdi pa dopádnyene,
Z-nebeszkimi vjedínanye“.

Presztráhsijo sze pasztérje,
Ober nyí jeszto vihérje;
Nablúzi sze angelov rêcs
Csúje, nyé etak tróstajôcs:

»Nesztrahsite sze pasztérje!
Vu szrdci mête veszélje,
Odkúpitel sze dnesz rodi,
Nyemi sze naj szvétek szvetí.

Pascsite sze k-jaszlom nyegvim,
K Ocsé színi jedín' rodnim,
Szvekla zvêzda pokáze vszém,
Gdetá pela pôt k-nebészam«.

Priháajmo i mí k-nyemi,
Mládi, sztári navkúpe vszi.
Szirmák, bogat, goszpôd, szluga,
Pri jaszlaj mámo vszi mészta.

Oh szvéta nôcs, bo'zicsna nôcs,
K-blájzensztvi nam tí dáj pomôcs,
Tvoj nebeszki poszvêt szvétí
Tú na zemli i vu nébi!

Od naših bratov Lužiš-kih Srbov.

Kak smo že v zadnjoj numeri našega lista popisali, so nas prekmurske Slovence — evange-ličane obiskali evangeličanski voditeo najmenjše- ga slovanskoga naroda, Lužiški Srb, gospod G. Švejla, farar v Dešnji. Za veliko vzememo mi te njihov obisk, obednim smo pa dužni kembolje seznaniti naše slovensko evang. ljudstvo s temi našimi bratami po veri i jeziki.

Te gospon farar so bili tak ljübeznivi, ka so našemi gospon senjori darüvali dve knjigi, z- šterivih vzememo povečini podatke za nasledüva- joči članek. Knjigi nosita napis: »Evangeliska wera mjes Slowjanami« i »Kurzes Lehrbuch der Oberwendischen Sprache« (kratka učna knjiga gornjevendskoga jezika.) Obedve knjigi so napisali i vödali sam gospon farar Švejla, ka nam sve- doči od njihove velko ljübeznosti i aldüvanja do svojega ljudstva. Štampani sta bile obe knjigi v kulturnom središči Lužiških Srbov, v Budišini (po nemškem Bautzen); ta prva je bila vödana med svetovno bojno l. 1915., a druga pa l. 1920.

Za nas je posebno interesantaa ta prva knjiga »Evang wera mjes Slowjanami«, štera ob- sega 69 velikih stráni s kepami. Pisana je z gót- skimi literami, t. j. s takšimi literami, s kakšimi pišejo vsi Nemci z vekšega tala. Druga knjiga je pa že pisana z latinskimi (dijačkimi) literami, s kakšimi pišemo vsi ostali Slovani, zven Rusov, Srbov i Bolgarov, ki pišejo v cirilici.

Ta knjiga se spomene tüdi od nas Sloven- cov — evangeličanov na 9—11 strani pod poseb- nim naslovom »Slowjenajo.« V tom táli podá g. pisatelj ništernih popreknih podatkov od Sloven- cov: gde živejo, što je razširo med njimi krščan- stvo (Ciril i Metod); nato pa guči bolje obširno od reformacije med Slovincami, v prvoj vrsti od Primoža Trubarja, od njegovoga žitka i delovanja, potem pa od drügh slovenskih protestanskih de- lavcov. Končno se pa stavi ešče pri nas, kak pri prekmurskih Slovincih evangeličanaj. Pravi, da nas je ostalo ešče okoli 20,000, i da nam je l. 1771. Štefan Küzmič obrno novi zakon na naš slovenski jezik. Najbolj zanimiv je pa nasledüva- joči stavek: »Jedin eksemplar tutego Kuzmičo- vego novego testamenta sim negdi na Kočebuskim gimnaziju nadešol (najšo)«. Mislím, da te stavek ne trbej obračati na naš jezik, ár vsaki preprosti

Človik lahko razmi, kaj je v njem povedano. (Iz toga se pa tudi pozna, kak bliži stojimo po jeziki mi Slovenci na jugozahodi in naši bratovje gori na severnom kraji.) Gvüšno bi vsakši rad znao med nami, kak je prišeo te Küzmičov novi zakon na kočebuško gimnazijo i ali se ešče te eksemplar tam nahaja? Goripozovemo vse naše zdajšnje i bodoče evang. studente, da nam na to gledoč odgovorijo tembolje, ár je ta knjiga že dnesden velka redkost. Nazádnje se spomene od ljubljanskoga evang. dühovnika Antona Chrastka, od njihovoga delovanja, od „Blagovestnik“-a (časopis), šteroga so Chrastka od l. 1905. vödávali v 500 eksemplara. Kak zvemo iz te knjige, so ravno g. Chrastka informirali pisatelja od nas.

Kak Slovenci, tak imajo tudi vsi drügi Slovani evangeličani v toj knjigi kratak popis, ali zavolo pomenikanja prostora tisto tü nemremo opisati. Za potrebno pa držimo, da to knjigo toplo priporočamo našoj inteligenciji, zlasti pa našim evang. dijakam. Z malim trüdom lahko prerazmijo celo njeno vsebino. Popolnoma nalehci jo bodo pa čteli, ako li nekoliko pazljivo prečtejo ešče drügo knigo: »Kurztes Lehrbuch der Oberwendischen Sprache«, štera vsebüje tudi kratko slovnico (gramatiko) lužiško-srbskoga jezika.

* * *

Gde živejo Lužiški Srbi? Proti severi od de-nešnje českoslovaške države pri vodini Sprevi, pa okrog Šlnkovskih bregov v Nemčiji se razproš-tira njihova domovina, ki se deli na dva tala: Gornje i Dolnje Lužice. Prebivalcov imajo okrog 200.000. Njihova historija je jako žalostna: vek-večni boj za svoj narodni obstanek. Ponemčevan-je med njimi je močno; samo zavednoj dühovščini se imajo zahvaliti, da so si obvarvali ešče svoj jezik. Svojih narodnih šol skoro nemajo; edino v narodnih drüštva se vzgaja ešče ljübezen do materno-ga jezika i do domače grüde. Kulturno središče lužiških Srbov je varoš Budišin, gde prebiva 41.500 ljüdi, ki so malone vsi evan-geličani.

S.

Notriposzláno píszmo.

Nagytiszteletü Szerkesztö Ur!

Szlovák testvéreink hivatalos lapjában, az »Evangelický Hlasník«-ban utóbbi időben rólunk több cikk jelent meg, melyek velünk prekmurjei

evang. vendekkel foglalkoznak s néha meglehe-tős gonyos tónusban írnak rólunk.

»Audiatur et altera pars« elvnel fogva le-gyen szabad azokra pár megjegyzést tenni, mert ha hallgatunk, azt hiszik, hogy mi is igazat adunk nekik. Igaz! helyesebb lett volna, ha vá-laszunk az »Evangelický Hlasník«-ban jelenik meg, de félek, ha magyarul írok, úgy nem teszik közzé, ha pedig a mi vend nyelvünkön küldöm el, úgy nem fogják megérteni. Így hát kénytelen vagyok a mi egyházi lapunknál maradni, s téged kérlek, légy szives soraimat közzé tenni.*)

Szlovák testvéreinknek nagyon fáj, hogy mi vendek — szláv létünkre — miért a német — magyar egyházalakuláshoz csatlakoztunk és nem hozzájuk. Tettüinknek oka pedig tisztán az evang. egyház iránti szeretet és semmi más. — Mi nem helyeseltük a szlovák testvéreinknek a többi evangélikusoktól való elszakadását. SHS-ben mi evangélikusok nagyon kevesen vagyunk s ha még mi is több részre szakadunk, úgy sza-vunknak soha sem lesz súlya! Mi SHS-ben egyetemes evang. egyház létesítésére törekszünk s bizunk abban, hogy ennek szükségét előbb utóbb belátják majd szlovák testvéreink is s ők is visszatérnek. — Nem helyes, ha evange-likusok nemzetiségi elv szerint szervezkednek, ez ellenkezik Krisztus Urunk parancsával, de ellen-kezik az Irás szavával is, amely azt modja: »nincsen itt se zsidó, se görög, ti valamennyi-en egyek vagytok a Jezus Krisztusban, ti vala-mennyien testvérek vagytok. — Az egyházból a nemzetiségi és politikai vonatkozásokat teljesen ki kell zárni, mert az egyházban mi nem vagyunk szlovákok, németek, magyarok vagy vendek, ha-nem mi evangélikusok vagyunk s mint ilyenek testvérek.

*) Nagyon szivesen. Magam is szeretnék válaszolni az »Evangelický Hlasník« nov. havi számában megjelent, a prekmurjei evangélikusokat; különösen a felkészeket, felüg-yelőket, tanítókat és a Dűsevní Lisztet támadó cikkekre. Saj-nos azonban nem tehetem, Elovastam ugyanis azt a cikket 3—4-szer. Törtem rajta a fejemet, mit akar a cikk írója itt-ott mondani, de sehogysem tudtam megérteni. Csupán egynéhány szavát és egy pár mondatát értem meg félig-meddig és már azokból is látom, hogy a cikk épen nem íródott a hittestvéri szeretet és az evangelium fundamentu-mán. Roppant fáj a cikk írójának, hogy Lapunkban magyar cikkeket is közlünk, s mi több, »magyar helyesírással, fele-részen magyar szavakkal (?) írjuk Lapunkat. A cikk írója feledi, hogy »a betü öl«, s azért »a homouision és homoiu-son« nagyobb dicsőségére nagyon fájlalja, hogy Beográ-dban mindezt nem látják! Örülnek rajta, ha valaki nekem annak a különböző gyanúsításokkal és vádakkal terhelt cikknek vend, magyar, avagy német fordítását megküldené, hogy érdemlegesen is válaszolhassak reá. (Szerkesztö.)

Régi igazság, hogy az egyesülésben nagy erő rejlik; azért alakult meg újabban a lutheranus világ szövetség is! Mit szólnak majd a protestáns országok, hogy míg ők az egyesülést hangoztatják, addig az SHS. királyság evangélikusai a szakadás elvének hódolnak?

»Evangelický Hlasník«, cikk írója gunyosan nyilatkozik a sept. 12-én Murska Sobotában tartott rendkívüli értekezletünkről s azt írja róla: „vélemények hangzottak el, hogy mikép értenék meg a szlovének a szlovákokat, mikor a szlovákok az északi szlávokhoz, a szlovének pedig a délszlávokhoz tartoznak. Nagyon kíváncsiak vagyunk, hogy miképen értik majd meg a szlovének a magyarokat és németeket, a kikkel együtt üléseznek, midőn az említett magyarok és németek sem az északi és még kevésbé tartoznak a déli szlávokhoz.“

Hogy a cikk író kíváncsisága ki legyen elégitve, erre is megadom a feleletet.

A maroknyi vendég nép, nagyon sűrűen lakott, kis területen a németek és magyarok közé van ékelve s így már az életviszonyok kényszerítették, hogy a szomszédok nyelvét megtanulja, alig van oly ember nálunk, aki többé kevésbé jól három nyelven ne beszélne. Így megtudja értetni magát a némettel s a magyarral is! Olyan evangélikus embert azonban még talán lámpással sem lehetne találni Prekmurjében, aki szlovákul is tudna! Ez természetes is, mert ők már nagyon távol estek tőlünk.

Majd ezután így folytatja a cikk író: »hivatkoznak a távolságra is! Ugy gondoljuk, hogy Prekmurjéától Ujvidék semmivel sincs messzebb — a hol a szlovákok szoktak összegyűlni, — mint Verbas vagy Belgrad, ahol a németek és magyarok gyűlnek össze zsinathoz, distrikt konventre.« Mi ezt nem is állítottuk soha! Sőt a zsinaton azon küzdöttünk, hogy ne kelljen oly távolságra járni gyűlésekre, — mert ez nagy teher volna egyházközsegeinkre — hogy egyházunk két kerületre, egy keletre és egy nyugotira osztassék, s ezt ki is vittük. A prekmurjei vendégek a nyugati kerülethez lettek csatolva, melynek központja Zagreb lenne. Azt hiszem, ha az igen tisztelt cikk írónak csak egy kis földrajzi ismerete van, azt megfogja engedni, hogy Zagreb mégis csak közelebb esik Prekmurjéhez, mint Novi-Sad, vagy Bačka?

Azt is írja a cikk író, hogy a szept. 12. gyűlésen: »jelenlevők a legenergikusabban til-

takoztak a szlovákok testvérietlen eljárása ellen, a kik szerintök állandóan és illetéktelenül tanácskoznak a szlovénekről.« Igaz, nem helyes a dolog, ha határoznak: »rólunk nélkülünk.«

Ha szlovák testvéreinknek valami ügyes bajos dolguk volt velünk, jöttek volna el Prekmurjéba s itt együtt megtárgyalhattuk volna. Mit szólnak volna ők, ha mi az ő megkérdezésük és beleegyezésük nélkül egy délszláv evangélikus egyházat alkotunk s őket minden megkérdezésük nélkül és elenkezésük dacára egyszerűen ide csatoljuk? Nem de, ez nem volna helyes?

Az »Evangelický Hlasník« októberi számában dr. Mičátek urtól is egy érdekes cikk jelent meg, amely újból velünk prekmurjei vendékekkel is foglalkozik. A cikknek bennünket érdeklő része különben így hangzik: »A szlovákoknál két áramlat volt és van az evangélikus egyháznak SHS.-ben való szervezését illetőleg. Az egyik országos szlovák egyházat kíván külön és függetlenül a nem szlovákoktól, külön egyházi törvényekkel. A másik kívánsága az, hogy az evangélikus egyház legyen egységes, de az adminisztráció az egynyelvűeknél legyen független egész a distriktig. A közös ügyek elintézésére pedig egy közös presbyterium szerveztessék mindkét fél egyenjogúsága alapján.

A második áramlat kívánja azt is, hogy a szlovének, mint az SHS. legrégebbi evangélikusai, a szlovák distrikthez csatoltassanak, *esetleg ha mint független szlovén esperesség is*, — és azonkívül a különben csekély számú horvát és cseh evangélikusok csatolását is kívánja. — Feltételezem, hogy a szlovének mint külön esperesség hozzánk fognak tartozni és hogy a kormány másképp a német egyházalkotmányt nem is fogja megerősíteni, mert az természetellenes, hogy egy szláv elem német befolyás alatt legyen. Akármennyire is tiltakozna ez ellen az autonomatikus értelmezés, már most látom a szláv esperességek egybeolvadását, esetleg még egy szláv esperesség megalakulását úgy egyházi, mint szélesebb nézőpontból is. *El kell vetni a szűkkeblű szlovák separatizmust*, kívánjuk és akarjuk a szláv egyházi egyesülést, ha kicsiben is. Tudatában vagyok annak, hogy eleinte nehézségek merülnek majd fel, de csak addig, míg közelebről meg nem ismerkedünk a szlovén néppel; ne felejtjük el, hogy ők egyedül evangélikusok, a délszlávok kicsi töredéke, a kik talán felsőbb egyházi forumról soha sem

hallották a faji szeretet hangját, és az egyesülés egyformán előnyös volna ugy nekik, mint nekünk is. A nép közösen megismerné egymást, egyik a másikkal lelki érintkezésbe lépne, a mi fiatalságunk idővel egyházi hivatalokat tölthetne be a szlovéneknél, a szlovén fiatalság meg nálunk (káplánkodás-kántorkodás) és így lehetővé válnék a lelki közeledés, ugy az egyházi, mint világi életben. — Mikor a szlovén megtanulhattott magyarul vagy németül, miért ne tanulna meg slovákul? és megfordítva, hogy ha nem szlávok meg tudták tanulni a szlovén dialektust, miért ne tanulhatnák meg a szlovák legénykéek is!

Eddig a cikk rólunk szóló része!

Szlovák testvéreink igazán igen bőkezűek velünk, egyetlen evangélikus délszláv néppel szemben, mikor nagy kegyesen nekünk: „*esetleg, egy külön szláv esperesség alakítását helyezik kilátásba!*”

A cikk író azt is írja, hogy a kormány a német alkotmányt nem fogja megerősíteni, mert az természet ellenes, hogy egy szláv elem német befolyás alatt legyen. — Ugyan, ugyan micsoda beszéd ez? Először is ez nem német, hanem német, vend, magyar egyházalkotmány, mely közös egyetértéssel lett megszerkesztve, másodsor meg micsoda német befolyásról lehet itt beszélni, hisz mi mindnyájan evangélikusok vagyunk, a szt. írás alapján szervezkedünk, egyiknek annyi joga, mint másiknak. Különbön meg van annyi ereje az SHS. királyságnak, hogy saját véreit elnyomni nem engedi. — S miért ne erősítené meg, ha abban semmi államellenes dolog nincsen?

Igaza van azonban a cikk írónak, mikor azt írja: „el kell vetni a szűkkeblű szlovák separatizmust,“ kívánjuk az evangélikusok egyesülését SHS.-ben s meg kell teremteni az evangélikusok közt az érintkezést és lelki kapcsolatot. Ez helyes, ezt elfogadjuk mi is! Ezt pedig akkor érjük el, ha meg alkotjuk az egyetemes evg. egyházat. Így erőnk, sulyunk sokkal nagyobb lesz. — Idővel így talán könnyebben kitudjuk vivni az evg. theol. fakultás felállítását. Fiatalságunk ott megismerkedik s az ország bármely részén vállalhat állást, sokkal nagyobb tér nyílik meg előtte. Az a vend elmehet német, magyar vagy szlovák egyházba lelkésznek, de viszont a szlovák, a német s a magyar is! A vendek közül eddig is sok jeles egyházi és világi férfiú került ki, akik

csak dicsőséget hoztak a maroknyi vend népre — ott van Pozvék Sándor theol. akad. igazgató, egyházunk bölcse, ott van Farkas, Gomboc liceumi igazgatók és sok más jelenleg is működésben levő tanár. Ott van Czipott Géza, a Harangszó jeles szerkesztője és mások . . . Csak örülünk, ha népünk ezután is jeles férfiakat nevel. De viszont azt is szívesen vesszük, ha szükségidején más vidékről jönnek ide ifjak népünk közzé, tárt karokkal fogadjuk őket, ha népünk nyelvét megtanulva annak apostolai és tanítói akarnak lenni.

Sohse keressük azt, ami elválaszt minket, hanem igyekezzünk szorosabbra fűzni azt a köteléket, amely minket egybefűz. Szervezzük meg az egyetemes egyházat s ez lehetséges is, ha van bennünk egy kis evang. szeretet. Ez a mi álláspontunk, ettől nem fogunk eltérni, bármily akadály legyen is utjában. Legfőbb bíránk, a lelkiismeret azt mondja, hogy ez a helyes álláspont! De ez ügyben nyugodtan állunk bármely indifferens párt, forum elé, ott is csak azt mondhatjuk: „itt állunk, másképp nem tehetünk“.

Soraim közléséért hálás köszönetet mondva maradok szívélyes üdvözlettel:

Bodonci, 1926. nov. 11.-én.

SIFTÁR KÁROLY
ev. lelkész.

Ka nam velí hízen vrács ?

IV. Sztáliscsa prisztranne hrambe.

Veliko szkrb moremo meti na dvorisca, peovnice i sagraeta (csiscsala), csisztöcso, ár zavolo necsisztöcse z-zagniljeni, tá zlücsani dugovány, z-griszkov i szméti, sze gájijo csemérni bacillusje i odtisztec v-hí'ze privandrajo i gnêzdi-jo sze vu csloveka teli. Zató je nêszlobodno z-künye na dvoricse lücsati táksi dugovány, stere gnülijo, pesznívijo i lagojo szago dávalo, nego je trbê v-szöszebno natô vözravnano meszto, vu szmétno jamo lücsiti, stera pokríta má bidti.

Sagraeta (csiscsala) szedeliscse sze nagöszti more doli zribati, gde pa táksega nega, grdíjo tápelajöcsi sánec vecskrát z-klörom z-mêsaním vápnom poszipati. Csi pri hí'zi vu manyáki, ali skarlát betégi le'zécsi bete'zník jeszte, táksi csiscsalo (lején) sze prvle more od oszkrúnenya (fertötlenítés) ogvüsati, z-karbolvápnom poszipati i tak v-szegrêt vlejáti. Kürnyeke, stale, levé i náimre

sagrete (csiscsala) nê pôleg hiže meti, nâ tê vonyûja pri lûftanyi hiže neprîde notri. Sztûdenci k-gnojey mogôcse neszmiyo blûzi, z-oszêkmi (z-grâhkov) okôli obvzêti i pokriti májo bidti, nâ vu de'z'dzevnom vrêmeni dvorisca gnojsnica i zamacskána voda v-nyé neprîde.

Kûhnya zadoszta szvekla i vszigdâr csiszta more bidti, nyé szpráva nagôszti vetriti i csiszto dr'zati. Velka szkrb sze more na poszôde csiszto'cso dr'zati. Na poszôdo gori zgrâblena hrâna sze hitro szkvarî, szkiszne, zbrigne, odnyih poszôda erjo dobî, od steroga sze v-nyé kûhajôcsa, ali sztojêcsa hrâna z-cseméri i tak teski beteg i escse szmrt prineszê; na tó gledôcs je najbole neverna kufrena poszôda, i med tême za kûhanye pizskri. (Dale).

Nase sinyorije szprâviscse.

8.) Aprila 19. je meszine krâl. bi'ovije voditel to'zbo zdigno prôti Hima Sándori, morâvszkomi dûhovnikî, za toga volo, ka je od 1925. novembra maó, 'ze 5 mészecov, nê szpízao vó i nê poszlaó k-birovijî mészecsnî vópokáz od mertelni i nezâkonszsko rodjeni.

Hima Sándor dûhovnikî szem zapovedao na ti zaosztanyeni notriposzlyane.

9.) Morâvszke gmâne naprêhodêcsi szo to'zbov 'ziveli pri kraj. predszeniksztvi prôti meni zâto, ka szem nê poszlaó gori Vucsogomilancov apelâcie zavolo sinyôrszkega gyûlêsa onoga sakoncanya, z sterim je nyé z-ovima vesznicoma, na glihno placilo oszôdo.

Tô prito'zbo szem zâto nê odposzlaó vise, ár je rédnoga krajine gyûlêsa, kama szo appellivali, escse nê bilô. Ali od cêloga szem popolen napízsek odposzlaó pokojnoma krajínszkomi predszeniki. Da je morâvszke gmâne predszeniksztvo mené z nekoreknosztjôv potvârjalo, szem szlihsêcsa písma gori odposzlaó, ali od szkoncsanya szem escse odgovora nê dôbo.

10.) V-junius mészeci szrêszke oblászti podlo'zeni faktorje brezi toga, ka bi vîsesnyov cêrkev. oblászti naznanili i dovolênnye voszproszi-li, szo trí cêrkvî: Krîzevszko, g. petrôvszko i g. szlâvecsko, obszebi doli dáli zaprêti i nê dopûsztili vernikom k-bo'zój csészti prihâjati zâto, ka je eti i tam skarlât beteg ládao. Vu tê cêrkvaj je trí nedele nê dr'zana Bo'za szlû'zba. Oblászti tó csinênnye szem notri zglâszo krajine predszeniksztvi proszêcsi vrâtsenye.

Pôleg mojega previdênnya je tó pítanye presvêtiti potrêbno i minisztersztva odlok provokâlivati na tó gledôcs, jeli szvetszka oblászti május brezi cêrkevne vîsesnye oblászti dovolênnya i odobrenya obszebi cêrkvî doli dati zaprêti. Ár beteg vu véksem, ménsem tâli vszigdâr jeszte gder, gder, i csi za toga volo szvetszka oblászti vszigdâr szamovolno doj bode dála zapérati cêrkvî, gde bode teda szvétoga vadlûványa, vere szlobodscsine nedoteknyeni temel, principium?

(Nadaljávanye pride.)

Rázloczni máli glászi.

Düsevnoga Liszta vszém cstitelom, delapomocsnikom ino siritelom blâzene bo'zicsne szvétke i od Bogâ blagoszloveno szrecsno nôvo leto 'zelê

REDITELSZTV O.

Pri zacsêtki V. létnika z-vûpaznosztjov porâcsamo nas liszt vszém evangelicsanszkim famíliam. Proszimo nase dotêsnye napreplacsnike, naj i nadale verni osztânejo k-etomi liszti! Vsze one pa, ki escse nevdâblajo nas liszt, na to proszimo, naj napreplacsajo na nas liszt! Prihâjajmo vszi po nasi csaszopiszaj, po Düsevnom Liszti ino po Evangelicsanszkom Kalendariji, k-nepretrgnyennoj dûhovnoj prikâpcsenoszti! — Reditelsztvo.

Radoszti glász V etom je lûbézen: nej ka bi mí lûbili Bogâ, nego kâ je on lûbo nâsz, i poszlaó je Sziná szvojege ftisanye za nase grêhe. (1. Jan. 4, 10.)

Novovrbaszka fara szi je pozvála za dûhovnika na meszto † Wagner G. Adolfa Dr. Popp Filip Zagrebcskoga sinyor-dûhovnika. Ali Dr. Popp szo to pozávanye nê vzêli gori, tûdi nadale v Zâgrebi osztânejo. Veszelî i nâsz, ka je novovrbaszka fara Dr. Popp sinyôra tak pocsesztîla, escse nâsz pa bole veszeli tó, ka Dr. Popp itak na duže na szvojem vezdâsnyem meszti, k-nam blûzi, bodejo.

„Evangelicky Hlasnik sze zovéjo nasi slovaccki bratov cêrkevne novine. V 5. numeri sze g. reditel to'zijo, ka té novine prejîma 1000

lűdi, ali szamo 300 ji na nyé naprê placšuje. Zaisztino vrêmena 'zalosztno znamênye je tűl!

Slovačka evang. cêrkev, kak ztê numere vidimo, má blűzi 55 jezero dűs, z med têmi ji 1000 prejima liszt, ali 'znyi ji szamo 300 naprêplacsűje.*)

Bogme! bogme! isztino májo g. Zgűth dűhovnik, reditel toga liszta, gda písejo, ka to szo: »slabeho charateru l'udia.«

Nas prekmurszki szlovenszki evangelicsanov, kak v toj numeri písejo, jeszte: 18 jezero, i nas »Dűsevni Liszt« má 1250 naprêplacsnikov.

Proszimo nase vizikopostűvane naprêplacsnike, naj po etom tűdi zrdoma naprêplacsűjejo na nas liszt, naj od nyi niscse neprávi, ka bi szlaboga karaktera l'judjé bilf**).

V Dolnyoj Lendavi szo zacsnoli vűdávati niksi mladinszki liszt pod firmov Rdečega križa, steri je vcsaszi na prvoj sztráni pun pápinszkoga 'zmaja. No, mi proti tomi nika ne bi meli, če bi té list sírili szamo med pápinszko deco, ali kak szmo zvedli, ga silijo tűdi na evangelicsanszko mladino. Vucké, ne szkrivajte sze v birkecsko ko'zo, ár vász tace vűdájű!

Kr. madjarski konzulat v Zagrebu. V Zagrebu se je vpostavil Kraljevski madjarski konzulat, Samostanska ulica 2 á, mezanin, čigar področje obsega mariborsko oblast.

Dári na Diacski Dom. G. Schwela ev. dűhovnik, Diszen, Kreis Kottbus, kí szo od nasi nemski vendszlov. bratov prem. okt. mészec nász poglednoli, szo domű pridűcs med szvojmi gmajnermi na nas D. Dom 1060 din. áldovov vkűp pűbrali i nam poszlali. Právoga bratinsztva dár! „Ovo kak dobro, kak vugodno je bratom vjedinsztvi prebivati“ (Zolt. 133). Nájszrdcsnêsa hvála i pűzdráv g. Schwela dűhovniki i nasim nemskim veadszkim bratom! Z-Csrnelavecs Vucšák János 20 kgr. 'zita, 3 l. psena i 1 vrecse

*) Neszmimo pozábiti, ka jeszte escse eden szlovácki evangelicsanszki liszt: »Nádej«, steri 'ze VI. leto szhája, i ka szo g. Zgűth zgoraj imenűvani liszt vu neprijétnom csaszi, t. l. juniusa mészeca, szkoro na szrední leta zacsnoli. Sztanovito do konca leta oni tűdi, kí té novine prejimajo napreplacsilu poravnajo. G. Zgűth sze tűdi vu tom táli morejo vcsiti doszta potrűlivoszti.

**) 'Zaloszt, pri Dűsevnom liszti ji tűdi jeszte vise 60, kí szo 'ze prêk 3 lét nê poravnali szvoje napreplacsilu. Tem szmo eto numero 'ze niti nê poszlali. (Reditel)

repe; z-Szobote Fliszár Ivan 1, Bác Rudolf 2 krlblaci repe; z-G. Szlávecz Csurmann Mihály 1 vrecse repe; z-Vidonec Hajdics Mátyás 4 kgr. kukorce; z-Sálovec szmo dűbili 176 l. graha, 96 kgr. krumpisov, 29 l. kukorice; z-Peszkdűvec 27.5 l. graha 1 1/2 kgr. krumpisov, sterim vrêlim daritelom z-szrdcá hválimo, za zmênkanya meszta volo poimêni v-ednoj pozadnyêsoj numeri bomo kvitêrali, tecsasz opűsztsênye proszimo. Z-Sichelydorfa: Kantner Károly z-tűvárisicov 20, z-Kűpsinec Siplics Sándor z-tűvárisicov 10, z-Polane Cipott Stevan 10, z-Vancsavész: Podleszek Lajos, 50, z-Csrnac: Augustin Stevan 10, z-Tisine Zsűks Sándorova 50 din. Goszp. Dobrai szo nam pá, kak prvêsa lét, gori dáli szprasiti zemliscse. Szdcсна hvála vszém daritelom i blagoszlov Bo'zil

GROF MIKLOS pűconszke fare prezbitêr je dec. 16., vu 48. leti szvoje sztaroszti, dokoncsao szvoj velike vrêdnoszti delaven 'zítek. Doli je djao vandratszko palico i szvoj mesterszki amrics. Obnêmo je nyegov lepí glász. Vű je pretrpo nevole szrmaskoga szvojega detinsztva, trűde dvakrát-noga amerikanszkoa potűvanya, groznoszti szvêtovne bojne. Kak sze je togaleta nazájovrno z-Amerike vu szvojo rojsztno obcsino, vu z-szvoji-mi 'zűlnatnami rokmi szprávlenu létu szvojo hí'zo, no csi szmo ga tam vidili vszáko nedelo glaszno szpêvajűcsega vu Bo'zűj hí'zi, itak szmo z-sztaranyom opazovali, ka te nigdasnyi tak dali-átai honvédszki huszár i vszigidár veszéli cslovek vedno bole zácsa oszlabűvati. I hitrê je vkűpsztrű, kak bi szi vűpali miszlití.

Grof Miklosa 'zítek je nê bio zobsztonszki. Z-Bo'ze miloscse sze je pascso szvoj zemelszki 'zítek dobro goriponűcati. Nasega evang. siona aldűvajűcsa kotriga je bio. Amerikanszke South-Betlehemszke szlűovenszke nase volike fare edna grűntajűcsa kotriga i o'zivávajűcsa dűsa je bio. Dokecs je zdá drűgo pűt tam bio, on je síro nase csaszopíse najbole vrêlo. Prestímáno snmo je szkolektivao tűdi tam na zidanye pű-conszškoga nűvoga farofa.

Zdá szi je po vnűgom vandranji 'ze poscsino tam, gde nebolí nika. 'Zelemo nyemi, naj má po dobrom dokoncsanyi dű'znoszti szladtek grobszki szen, dűsa nyegova pa naj zadobí vecsno blá'zensztvo tam gori vu viziki nebêszaj! Nyegov lepí szpűmenek pa osztáne vu

historíji püconszke gmáne i na papéraj nasi csa-szopiszov.

Dec. 18-ga szmo ga szprevodili vu pü-conszki evang. míra ogradcsek z-velikim táj-jemányem.

Szamovolni dári na goridr'zánye i rászirjávanye Düsevnoqa Lízsta: Boldizsár János Salamenci 5, Banfi Ivan Lemerje 10, Fliszar Stefan M. Šobota 10, Luthár Ádám prov. za szek. 28-80, Kűhár Sandor 'zupán Puconci 5, Franko Stefan Márkisavci 10, Kűlics Stefan Salamenci 5 din. Radi bi nadaljávali! Szrdcs-na hvála!

Szamo z-ednim litrom menyé. Veszéla dr'zba je bila vkűpe v Némethovoj ostariji v Macskovci. Med dobrov volov je társasága edna kotrīga edno naso peszem szpopevala tak lepő i genlivo, ka je na to edna dr'uga kotrīga taki gotova bila escse eden liter vina zapovedati na szto. A edna trétja kotrīga je pa porácsala, naj sze bole cēna toga litra vina dárúje na Diacski Dom. V to szo tűdi vszi privolili i nameszti vkűpedáli 25 dinárov. Hvála za dár! Bőg 'zivi naszledníke, steri kamcsi toga szlédnyega, 'ze skodlívoga, litra vina cēno tűdi na dobrotíven cio obrnéjo!

Jubileum. Lēpi szvétek je bio nē-dávno v Jagodnjaki (Baranya), gde szo püconszki roják, Czipott Áron, szkrívnoszt Bo'zi safar. Fara je szvetíla szvoje cérkvi zozídanya 50 létnico, dűhovnik pa szvoje-ga goriposzvetsenya na fararszko pozványe 40 létnico. Bo'zi blagoszlov bojdi nad gmánov i na nyé vernom pasztéri!

Az egyházkerűleti egyházi elnők vá-lasztás eredményéről még mindig nem számol-hatunk be, mert a szavazatbontó bizottság meg-állapította, hogy a szavazás elrendelése körül valami alaki hiba történt és azért a beérkezett szavazatokat nem bontatta föl. Részűnkről csak sajnálni tudjuk, hogy az esetleges csekély for-ma hiba miatt egyházunk ügye szenved akkor, amidőn a lényeg már megtörtént: az egyház-községek alkotmányilag biztosított jogukkal él-tek, szavazatukat leadták.

I mí? Podpornica Szlovenije sinyorije je okt. 24. dr'zála v St. Egydi szvoj őszvetek. Náj-

veszelése je bilo predszednika oznanűvanye vu onom táli, pőleg steroga je vu toj máloj sinyo-riji, stera vszevkűpe 2029 dűs má, na podporni-co (gyámintézet) 14,848-20 Din, po dűsi vise 7 din. prislo notri. Ogvűsani evangelicsani szo tő, steri z-taksov volov prinásajo áldove! Pod krí-'zom verni sztojijo kre evangelicsanszkoga du-goványa. Csi bi pri nasz tűdi vu taksoj meri tekli notri dári na naso podpornico, létno náj-ménye 140,000 din. bi prislo vkűper. Ne bi bila cérkevna nevola pri nász. Diacski Dom, Dolnya Lendava, Gor. Szlávenci pri vréd prisli. Nasi vernici darűjejo escse i radi darűjejo, szamo je vecskrát moremo opomínati na tő.

Z-Ljubljanszke fare. Pred nami le'zi té fare létno naznanilo z 1925. leta. Vidimo 'z-nyega, kakszi 'zivi, gibni 'zitek jeszte vu toj fari, stera dneszdén szamo 370 dűs má. Vidimo 'z-nyega mocsno volo verníkov, kí sze nesztrásijo niti ti nájvéksi áldovov nē, naj szamo obarjejo herb ocsákov. Poprėkno po dűsi 100 Din. szamovolne cérkevne dácse placűjejo. Vnőgi med nyimi tűdi 2000—3000 dinárov. Vezdásnyim razmeram primerno placűjejo szvoje-ga dűhov-hovnika, kí dobűjo mészecsno 3000 Din. i fara nyim plácsa escse poszvét i vesz materijal za kűrjenyé. Letosnyi proracsun 169,480 D. ká'ze, z-steroga 109,000 D. na reperáció cérkvi i fáro-fa szlísi. Cérkev i farof szta pred 75 létmi zozídana i szta 'ze prevecs v- szlaboj sztávi.

Dári na D. Dom v Püconszkoj fari pri prilíki dácsn pobéranye szo na D Dom szledé-csi dári prisli vkűper: Andrėci 16 Din. 13 l. 'z., Bokracsi 9 l. ps. 27 l. 'z., Brezovci 61 l. ps. 64 l. 'z., Dolina 26 l. ps. 26 l. 'z., Gorica 2-60 Din., 50 l. ps. 52 l. 'z., Krnci 17 l. ps. 14 l. 'z., Lemerje 47 l. ps. 22 l. 'z., Markisavci 25 l. ps. 38 l. 'z., Moscsanci 32-25 D., 9 l. ps. 14 l. 'z., Pecsarovci 75 l. 'z., Podleszek Józef Pecsarovci 55 l. 'z., 35 kg. krumpisov, Polana 32 l. ps. 62 l. 'z., Predanovci 55 l. ps., 55 l. 'z., Pu'zavci 44 l. ps., 65 l. 'z., Szebeborci 49 l. ps., 71 l. 'z., Salamenci 40 l. ps. 32 l. 'z., Vanecsa 29 l. ps. 25 l. 'z. Puconci 19 D., 32 l. ps., 43 l. 'z. — Gmána i Dűhovnik 130—130 l. 'zita. Vszevkűp 60-85 D. pėnez, 520 l. psenice, 1013 l. 'zita i 35 kg. krumpisov. V isztoj fari na zláti knigaj szo darűvali na D. Dom: Barbarits Ferenc Brezovci 20, Franko Ivanova Puconci 20, Szocsics Stefan Puconci 10, Edna vdovica Marki-savci 10, Lukács Sándor Puconci 5, Szocsics

Stefanova Pnconci 10, Tkauts Lajos Szebeborci 30, Podleszek Károly Szebeborci 40, Baller Lajos Szebeborci 30, Barbarits Kalman Szebeborci 30, Loncsár Lina Lemerje 10, ml. Vljaj Stefan Lemerje 10, Bánfi Miklos Pecsarovci 20, Fartely Ferenc Bokracsi 10, Godina Lajos Pecsarovci 10, Barbarits Stefan Szebeborci 30, Savel Ernő Vanecska 4, Poredos Ferenc Pecsarovci 10, Hari Stefan Ivanovci 10, Santavec Stefan Pecsarovci 30, Banfi János Salamenci 10, Bozsics Lajos Puconci 20, † Vukan Sándora familia Bokracsi 50 din. Vszem daritelom nájtopleša hvála!

Angleskoga i zvüněsnyega tūvāristva za Biblije 1925. leta naznaniło ká'ze, ka je preminōcse leto jedino na Kinajszkom 11,167.000 ekszemplárov odāno z-Szvětoga písma. Té racsun tūdi ká'ze, ka kvász evangelioma dela na cēlom szvēti i drevo krsztsansztva od leta do leta vékse bode.

Az evangélikus papnék országos konferenciája. Lapunk megelőző számában közöltük, hogy a magyarhoni evangélikus papnék országos konferenciára sereglettek. Most a konferencián elhangzott előadásokból közlünk egyes gondolatokat. Egyik lelkészné a „Papné a családban“ címen tartott beszédet. »A papné családi élete tükör a gyülekezetben. Neki kell a minta anyát, a minta háziasszonyt, a minta szeretet képviselni. A papnéra mindenki felnéz, amíg ő eszményképe falujának.« — Egy másik lelkészné „A papné a templomban“ címen beszélt. Főhívja a papnék figyelmét az elhanyagolt, bepókhálósodott, takarítatlan templomokra, amelyeknek rendbentartása a lelkészné gondja legyen. Lássék meg a papné vallásos gondoskodása a templomon és annak oltárán. *„A papné soha sem hiányozhat az istentiszteletekről. A papné mindig énekeljen a templomban, mert az éneklés nálunk imádság és aki ezt elhagyja, az fél istentiszteletet végezni.“* Majd egy másik lelkészné, „A papné a hivek között“ címmel rajzolta meg a papnét, amint kilép a paruchiáról a hivek közé, azokat meglátogatja, Bibliát osztogat, szegényekről gondoskodik, fiatal lányokkal foglalkozik . . . Egyik lelkészné

„A papné és a társadalom“ címen tartott felolvasást, amelyben megjelöli a papné helyét a társadalmi mozgalmakban. A papné tartózkodjék a divathóbortoktól. Izléses öltözködésével adjon példát . . . Az előadások után megalakult az „Evangélikus Papnék Országos Szövetsége“. Célja: A papné kezébe adni a Bibliát, felébreszteni benne az urához tartozó munkatársat. „A mi szolgálatunk“ címen havi lapot is adnak ki. (Evangélikusok Lapja.)

Posta.

Krancsics Anna diakonissza Levoča. Köszönöm elismerő sorait és adományát lapunkra. Jól esett olvasnom levelemben hogy lapunk és naptárunk sok örömet szerez. Üdvözlettel! — **F. R. K. Vase** pismo szem zmetnim szrdcom precs-teo. Csi szo vase to'zbe isztinszke, po gmānszkom gyűlési je zglászite cerkevnoj visisoj oblászti. Razlácsanye vu nepopíszanom písma je vszega oszódjenya vrēden nepremiszleni I nedosztojni obhod.

Tr'ztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJUBLJANA dec. 16.

» »	Psenica—Buza	Din.	300—305
» »	'Zito—Rozs	»	205—
» »	Ovesz—Zab	»	175—
» »	Kukorica	»	185—
» »	Proszō—Kőles	»	250—
» »	Hajdina	»	262—
» »	Szenō—Széna	»	75—95
» »	Graj—Bab csres.	»	275
» »	zmēsan—vegyes bab	»	100—
» »	Krumpli	»	100—150
» »	Len. sz.—Lenmag	»	370—380
» »	Det. sz.—Lóherm.	»	2100—2500

BENKO: dec. 16.

		1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikōv.	Bika	7—	8—	8:50	9—
Telice	Üszō	7—	8—	8:50	9—
Krave	Tehén	3—	—	—	7—
Teoci	Borju			9:50	10:50
Szvinyé—Sertēs				14—	15—
Mászt I-a—Zsirl-a.				22—	28—
Zmōcsaj—Vaj					30—
Spē—Szalona					25—
Belice—Tojás 1 drb.					1.25